

InnerVoice

De Unie

Koopkracht onderzoek

Inkomens- en uitgavenzekerheid en belastingmoraal 2024

Inhoudsopgave

Koopkracht onderzoek

Samenvatting

Pagina 3

Resultaten

Pagina 8

Bijlagen

Pagina 36

Samenvatting

Inleiding

Inkomens- en uitgavenzekerheid en belastingmoraal

Achtergrond

- Dit onderzoek richt zich op het in kaart brengen van de perceptie rondom de ontwikkelingen in koopkracht, de (on)zekerheid rondom de vaste uitgaven en inkomsten en de invloed die dit heeft op de gemoedstoestand en het belastingmoraal van Nederlanders. Het onderzoek is evenals voorgaande jaren uitgevoerd in opdracht van De Unie.
- Deze verschillende onderwerpen zijn in een online vragenlijst voorgelegd.
- Het onderzoek in 2024 is op dezelfde wijze uitgevoerd als in 2022 en 2019.
- Dit rapport bevat de resultaten van de twee laatste metingen (2022 en 2024) op totaalniveau.

Doelstellingen

De centrale vragen voor het onderzoek zijn:

- Welke invloed heeft uitgaven(on)zekerheid op de perceptie van de koopkrachtontwikkeling bij Nederlanders? En op welke domeinen manifesteert zich dit het sterkst? En welke ontwikkeling is er te zien ten opzichte van 2022?
- Wat is het effect van deze uitgavenonzekerheid op de belastingmoraal?
- Hoe is het vertrouwen in politiek, media en vakbonden en hoe ontwikkelt zich dat?

Inkomens- en uitgavenzekerheid en belastingmoraal

Doelgroep en onderzoeksperiode

- Het onderzoek is uitgevoerd onder:
 - 1. De Nederlandse bevolking (werkende en gepensioneerde niet-leden, ouder dan 18 jaar met middelbare of hogere opleiding) in 2022.
 - 2. De Nederlandse bevolking (werkende en gepensioneerde niet-leden, ouder dan 18 jaar met middelbare of hogere opleiding) in 2024.
- Het onderzoek vond plaats van 11 tot en met 26 juli 2024.
- De Nederlandse steekproef is ondervraagd via een access panel. In dit panel zijn de respondenten automatisch naar de vragenlijst geleid in het geval zij voldeden aan het juiste profiel. Uiteindelijk hebben er 1.517 respondenten meegedaan aan het onderzoek in 2022 en 1.547 in 2024.

Vragenlijst en methode

- De vragenlijst is opgesteld door De Unie en gecontroleerd door InnerVoice. De vragenlijst bevat in totaal 50 vragen.
- Voor het verwerken van de data is gebruik gemaakt van SPSS. In SPSS zijn tabellen uitgedraaid en geëxporteerd naar Excel. Aan de hand van deze tabellen zijn grafieken opgesteld die zijn verwerkt in deze rapportage.

Inkomens- en uitgavenzekerheid en belastingmoraal

De ontwikkeling van het inkomen en de bestedingsruimte ten opzichte van 2022 is positief, maar de zorgen zijn niet weg. Voor veel Nederlanders zijn de noodzakelijke uitgaven (licht) toegenomen en blijven er zorgen (al is de onzekerheid over noodzakelijke uitgaven iets minder sterk dan in 2022). Zorgen om de kosten voor energie zijn nog steeds groot, maar minder dan in 2022. Over alle andere noodzakelijke kosten (denk aan huur, hypotheek, studie, onderhoud woning) zijn de zorgen gestegen. Compensatie voor gestegen kosten in cao-lonen is voor de meerderheid logisch en 4 op de 10 Nederlanders heeft er weinig of geen begrip voor als deze stijgingen niet gecompenseerd worden in cao-lonen. De groep die vindt dat het belastinggeld goed wordt besteed is licht gestegen (3%-punt), de groep die het hier mee oneens is, is 7%-punt gestegen. Het vertrouwen in de politiek is gestegen, maar is nog geen voldoende.

1

Inkomen & bestedingsruimte

De meeste Nederlanders hebben hun inkomen en bestedingsruimte in de afgelopen jaren (licht) positief zien ontwikkelen

- Net als in 2022 heeft het netto inkomen van Nederlanders zich in 2024 overwegend positief ontwikkeld; in 2024 is het beeld nog iets positiever dan in 2022. Ook nu geven werkenden, meer dan gepensioneerden aan dat het netto inkomen zich positief heeft ontwikkeld. Eenzelfde beeld is te zien bij Nederlanders tot 35 jaar versus Nederlanders van 55 jaar en ouder.
- De positieve ontwikkeling van de bestedingsruimte heeft zich voortgezet.

2

Zekerheid inkomsten

Circa 2 op de 3 Nederlanders zijn vrij tot heel zeker over hun inkomsten van komend jaar

- 66% van de Nederlanders is vrij tot heel zeker over hun inkomsten komend jaar. Nadat in 2022 de groep die onzeker is over hun toekomstige inkomsten groeide van 10% naar 16%, is in 2024 deze groep gedaald naar 9%.
- Werkenden zijn vaker zeker van hun inkomsten (70%) dan gepensioneerden (57%) net als eigenaren van een koopwoning (68%) ten opzichte van bewoners van een huurwoning (61%). In 2022 was dit laatste ook het geval, maar was het verschil 10%-punt.
- Een grote verandering is te zien tussen hoog en middelbaar opgeleiden. In 2022 waren hoog opgeleiden vaker zeker van hun inkomsten (66%) dan middelbaar opgeleiden (56%). In 2024 is dit andersom (65% respectievelijk 67%).

Inkomens- en uitgavenzekerheid en belastingmoraal

3

Noodzakelijke uitgaven

Noodzakelijke uitgaven zijn de afgelopen jaren voor circa 8 op de 10 Nederlanders gestegen

- In tegenstelling tot 2022 zijn meer Nederlanders zeker dan onzeker over de hoogte van hun noodzakelijke uitgaven komend jaar.
- Kosten voor energie en levensmiddelen zijn wederom de kosten met de hoogste onzekerheid. Kosten voor huur en levensmiddelen zorgen voor de meeste impact.
- Het gevoel van invloed op dit soort kosten is, na een daling in 2022, sterk gestegen. Slechts 7% geeft aan helemaal geen invloed te hebben op noodzakelijke uitgaven (2022: 32%). Het gevoel van invloed is sterker onder de groep tot 55 jaar dan 55 jaar en ouder.

4

Collectieve loonstijgingen

Meerderheid wil compensatie prijsstijgingen door collectieve loonstijging

- Evenals in 2022 vindt de meerderheid dat de prijsstijgingen door middel van collectieve loonstijging gecompenseerd moeten worden; een op drie heeft er begrip voor als de huidige hoge prijsstijgingen niet volledig door collectieve loonstijging worden gecompenseerd.
- Het grootste deel heeft loonsverhoging in procenten ontvangen, ruim een kwart heeft de voorkeur voor 50/50 (50% centen, 50% in procenten)

5

Belastingmoraal en vertrouwen

Een op vijf vindt dat belastinggeld goed wordt besteed; vertrouwen in de politiek is licht gestegen

- Tegenover 1 op de 5 die vindt dat het belastinggeld goed besteed wordt, staat dat bijna 2 op de 5 dit niet vindt (in 2022 was dit ruim 2 op de 5).
- Net als in 2022 zijn inkomstenbelasting, energieheffingen en vermogensbelasting de drie belastingen waar men het meeste moeite mee heeft. Ten opzichte van 2022 hebben de Nederlanders meer moeite met vermogensbelasting en onroerende zaak belasting.
- 33% drukt het vertrouwen in de politiek uit met een 6 of 7, 5% met een 8 of hoger. Een licht positieve ontwikkeling t.o.v 2022.

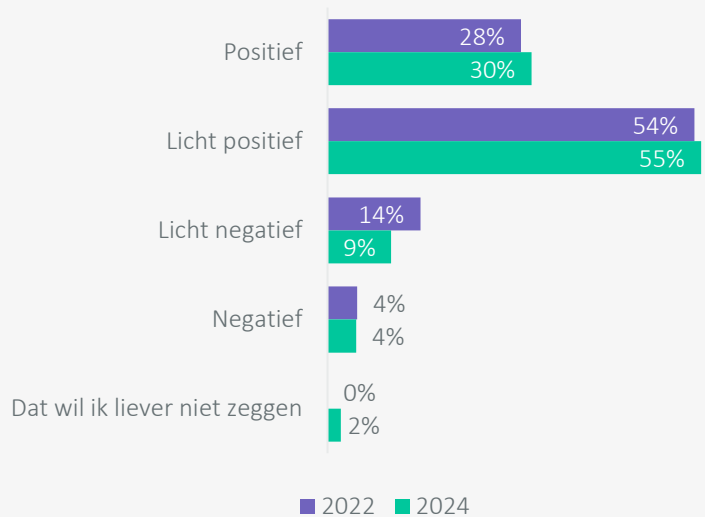
Resultaten

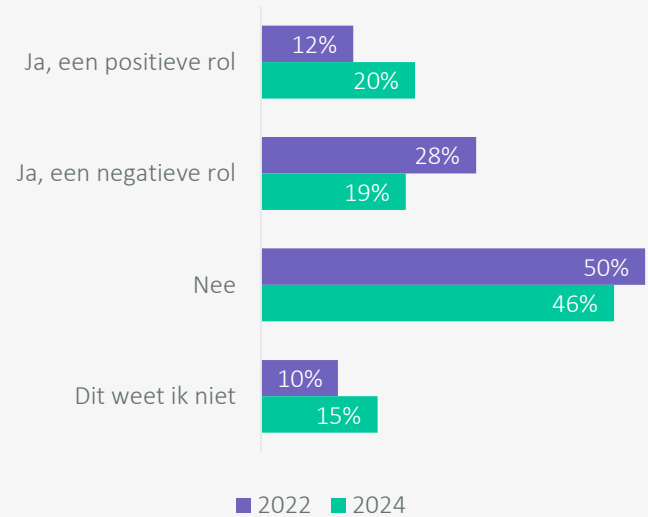
De meeste Nederlanders hebben de afgelopen jaren hun netto inkomen (licht) positief zien ontwikkelen

- Zowel in 2022 als in 2024 hebben Nederlanders hun netto inkomen overwegend positief zien ontwikkelen. Leeftijd (en daarmee levensfase) speelt een duidelijke rol hierin: werkenden zijn positiever dan gepensioneerden en jongere Nederlanders positiever dan oudere.
- Een minderheid (39%) ervaart een rol van de politiek in deze ontwikkeling. In 2024 is de verdeling van mensen die aangeven dat de politiek een positieve of negatieve rol heeft gespeeld vrijwel gelijk, waar in 2022 nog een duidelijk grotere groep aangaf dat de politiek een negatieve rol had gespeeld.

Ontwikkeling inkomen

Rol politiek

Vraag: Hoe heeft uw netto inkomen zich ontwikkeld in de afgelopen jaren? Basis: allen
 Vraag: Heeft de politiek van de afgelopen jaren hier naar uw mening een rol in gespeeld? Basis: allen
 In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- Naarmate men ouder wordt (55+, 22%), is de ontwikkeling van het netto inkomen steeds vaker (licht) negatief. Jongeren (< 35 86% en 35-54 jaar 81%) geven juist vaker aan een positieve ontwikkeling te hebben ervaren in hun netto inkomen dan de 55-plussers (76%).
- Respondenten met een vast contract zijn vaker (licht) positief over hun inkomen dan diegenen met een flexibel contract (84% vs 66%). Dit geldt ook voor respondenten met een koopwoning vs. huurwoning (83% vs 76%) en voor samenwonend vs alleenstaand (82% vs 77%).
- 55-plussers (31%) vinden vaker dat de politiek hier een negatieve rol in heeft gespeeld.
- Ook mannen (31%) vinden vaker dan vrouwen (25%) dat de politiek een negatieve rol heeft gespeeld.

n=1517

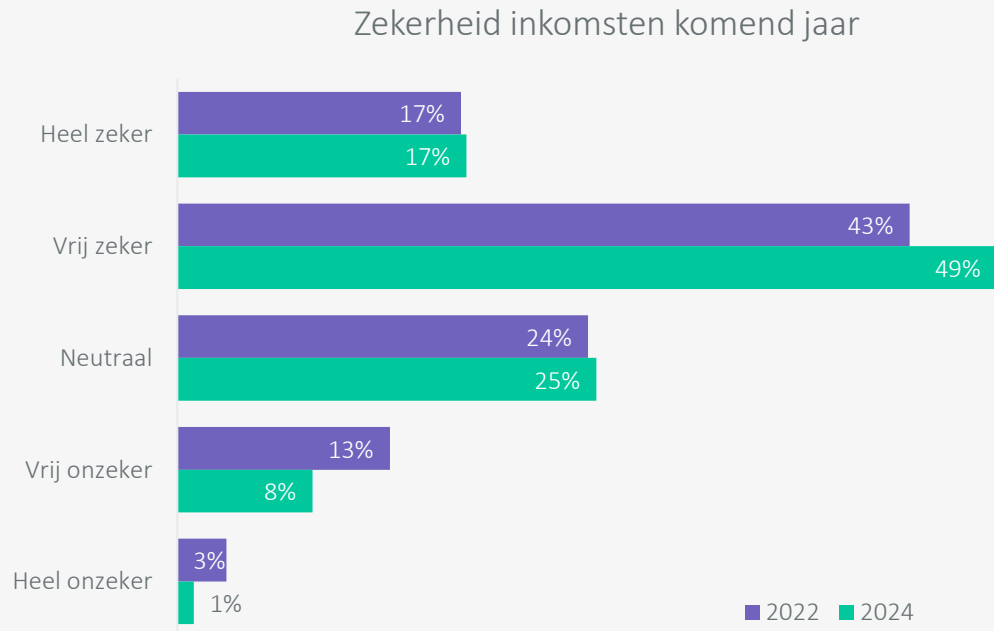
Nederland 2024

- Net als in 2022 geven 55-plussers vaker aan dat hun netto inkomen zich (licht) negatief ontwikkeld heeft (19%), vergeleken met jongere Nederlanders (<35 jaar: 10%, 35-54 jaar: 8%).
- Werkenden met een flexibel of 0-uren contract hebben hun netto inkomen minder (licht) positief zien ontwikkelen (77%), vergeleken met werkenden met een vast contract (91%)
- 55-plussers (22%) vinden vaker dat de politiek hier een negatieve rol in heeft gespeeld, vergeleken met jongere Nederlanders (<35 jaar: 18%, 35-54 jaar: 16%).
- Mannen (25%) geven vaker aan dat de politiek een positieve rol heeft gespeeld in deze ontwikkeling dan vrouwen (15%).

n=1547

2 op de 3 Nederlanders zijn vrij tot heel zeker over hun inkomsten van komend jaar

- Twee derde van de Nederlanders is vrij tot heel zeker over hun inkomsten komend jaar. Dit is iets hoger dan in 2022 (60%). De groep die onzeker is, is daardoor kleiner geworden (2022: 16%, 2024: 9%).

Vraag: Als u kijkt naar het komende jaar. Hoe zeker of onzeker bent u dan van uw inkomsten? Basis: allen
In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- Hoewel dit indicatief is, lijken **werkenden** (61%) vaker (heel) zeker over hun inkomen het komende jaar dan gepensioneerden (50%).
- **Hoog opgeleiden** (66%) geven vaker aan (heel) zeker te zijn over hun inkomsten dan middelbaar opgeleiden (56%).
- Verder zijn de volgende respondenten vaker (heel) zeker over hun inkomsten:
 - mannen vs vrouwen (64% vs 57%),
 - vast contract vs flexibel (63% vs 43%) en
 - koopwoning vs huurwoning (64% vs 52%).

n=1517

Nederland 2024

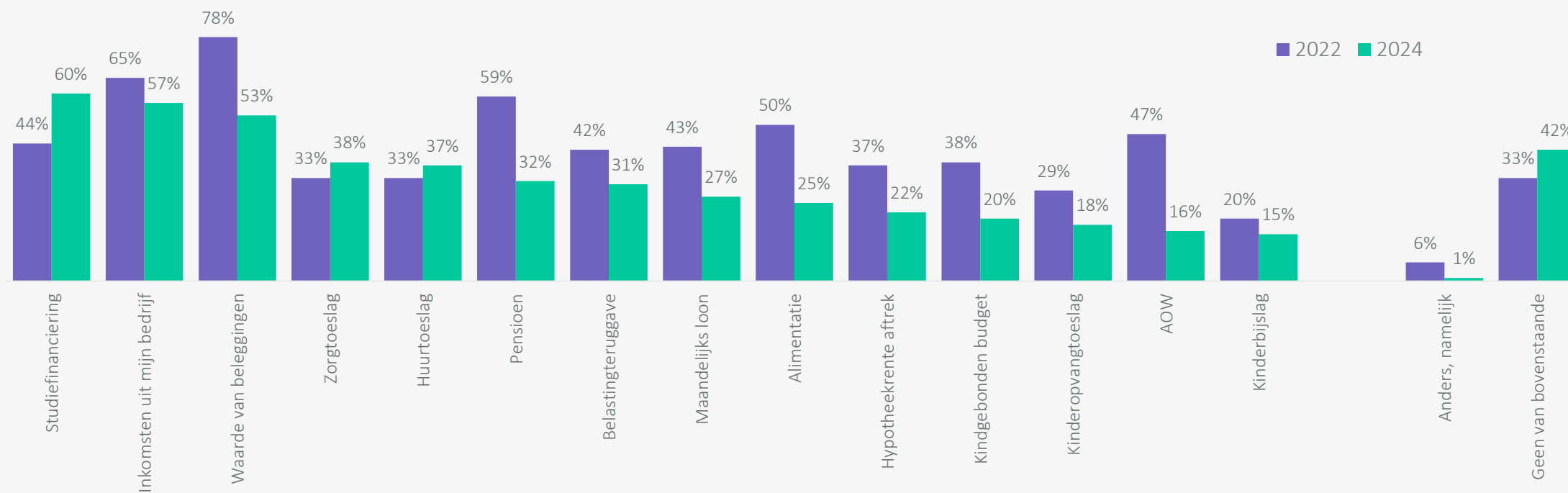
- Net als in 2022 zijn **werkenden** vaker zeker van hun inkomsten (70%) dan gepensioneerden (57%).
- Werkenden met een **vast contract** geven vaker aan zeker te zijn van hun inkomsten komend jaar (73%), vergeleken met werkenden met een 0-uren contract (52%). Opvallend hierbij is dat de groep met een 0-uren contract niet vaker aangeeft onzeker te zijn, maar vaker voor de neutraal antwoordoptie kiest.

n=1547

Studiefinanciering, inkomsten uit bedrijf en waarde van beleggingen worden het vaakst als onzeker ervaren

- Aan de respondenten die iets anders dan ‘heel zeker’ waren als het gaat om hun inkomsten voor komend jaar, vroegen we welke inkomsten voor hen onzeker zijn in het komende jaar. Zij kregen alleen die inkomsten te zien die op hen van toepassing zijn.
- Vergeleken met 2022 is bij veel van de inkomsten een daling in onzekerheid te zien en Nederlanders geven vaker aan dat geen van deze inkomsten voor hen onzeker zijn. Alleen bij studiefinanciering, zorgtoeslag en huurtoeslag is een stijging t.o.v. 2022 zichtbaar.

Onzekere inkomsten komend jaar

Vraag: Welke inkomsten die u nu ontvangt, zijn voor u onzeker in het komende jaar?

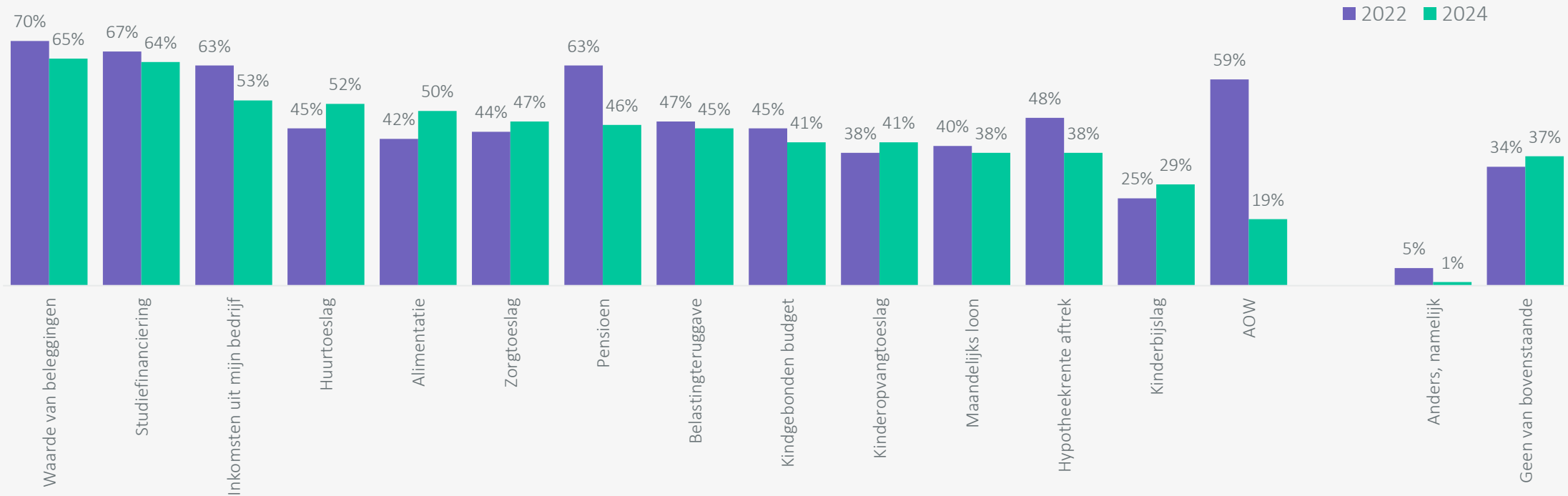
Basis: Heel of vrij onzeker, neutraal, vrij zeker van inkomsten komend jaar en alleen de inkomsten die men heeft aangegeven te ontvangen zijn getoond.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Waarde van beleggingen, studiefinanciering en inkomsten uit bedrijf zijn ook op langere termijn de meest onzekere inkomsten

- De respondenten kregen alleen die inkomsten te zien die op hen van toepassing zijn.
- Voor de meeste van de voorgelegde inkomsten geldt dat de mate van onzekerheid op lange termijn licht gedaald is t.o.v. 2022. De grootste daling is te zien bij pensioen en AOW.

Onzekere inkomsten op lange termijn

Vraag: Welke inkomsten zijn voor u onzeker op de langere termijn (denk aan de komende 5 jaar)?

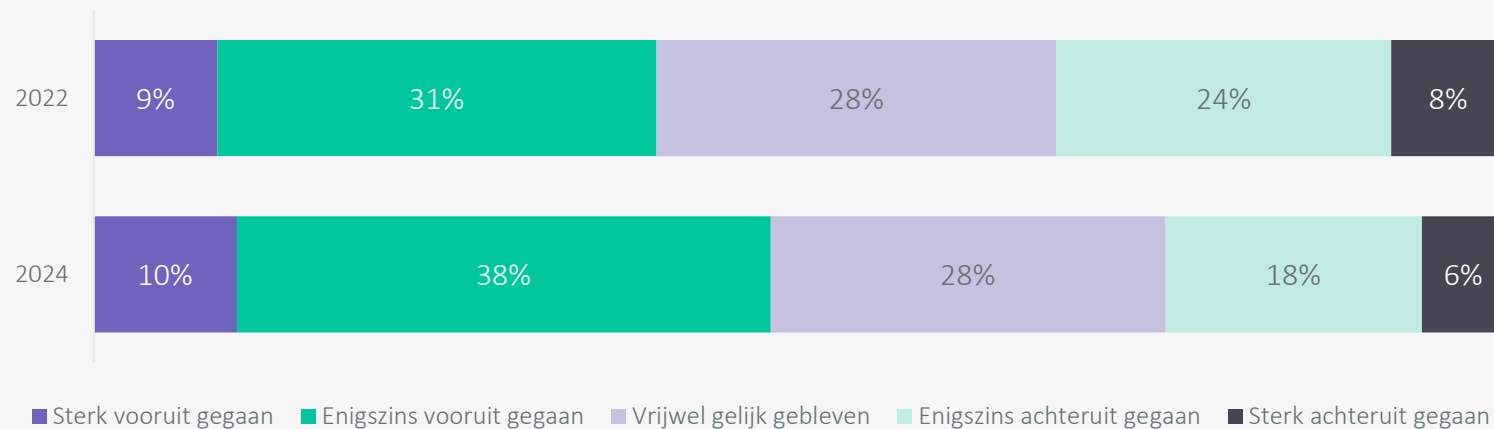
Basis: iedereen die niet heel zeker is over een inkomstenbron. Alleen de inkomsten die men heeft aangegeven te ontvangen zijn getoond.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Bestedingsruimte van Nederlanders is de afgelopen jaren vaker vooruitgegaan, vergeleken met 2022

- Zowel in 2022 als in 2024 zien we dat de bestedingsruimte zich positief heeft ontwikkeld; in 2024 geeft bijna de helft (48%) aan een vooruitgang in hun bestedingsruimte te hebben ervaren. In beide jaren is de groep die aangeeft erop vooruit te zijn gegaan groter dan de groep die aangeeft erop achteruit te zijn gegaan.

Ontwikkeling bestedingsruimte

Vraag: Hoe heeft uw bestedingsruimte zich afgelopen jaren ontwikkeld?

Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- Hoog opgeleiden** (46%) geven vaker aan dat hun bestedingsruimte (sterk) vooruit is gegaan dan middelbaar opgeleiden (35%).
- Jongeren tot 35 jaar** (50%) geven vaker aan dat hun bestedingsruimte de afgelopen jaren (sterk) vooruit is gegaan dan 55-plussers (29%).
- Respondenten met een vast contract** geven vaker aan (sterk) vooruit te zijn gegaan dan degenen met een flexibel contract (41% vs 31%).
- Mannen** geven vaker aan (sterk) vooruit te zijn gegaan dan vrouwen (44% vs 35%).

n=1517

Nederland 2024

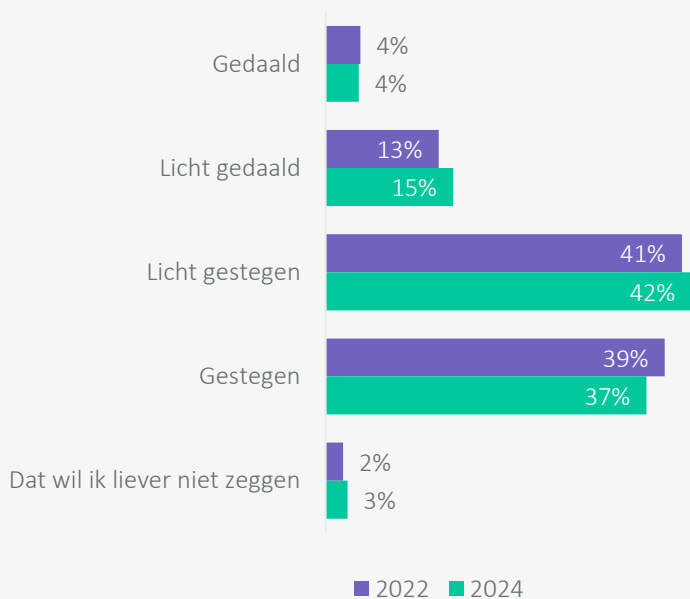
- 55-plussers** geven minder vaak aan dat hun bestedingsruimte de afgelopen jaar vooruit is gegaan (38%), vergeleken met jongere Nederlanders (<35 jaar: 59%, 35-54 jaar: 52%).
- Middelbaar opgeleiden** geven vaker aan dat hun bestedingsruimte de afgelopen jaren positief ontwikkeld is (51%) vergeleken met hoog opgeleiden (45%). In 2022 was dit nog andersom.
- Mannen** geven iets vaker aan dan vrouwen dat hun bestedingsruimte sterk of enigszins vooruit gegaan is (51% vs 45%).

n=1547

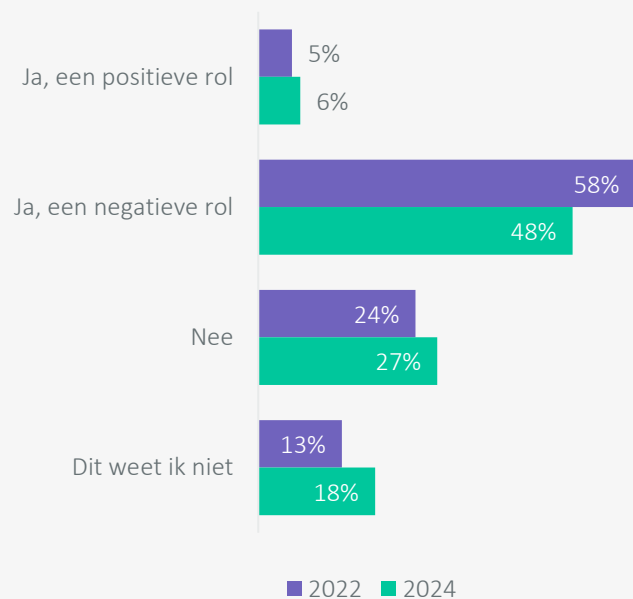
Noodzakelijke uitgaven zijn de afgelopen jaren voor bijna 8 op de 10 Nederlanders gestegen

- Het percentage Nederlanders dat aangeeft dat noodzakelijke uitgaven gestegen zijn, is vrijwel gelijk gebleven (79% aan 2022 (80%).
- De politiek heeft volgens bijna de helft van de respondenten een negatieve rol in gespeeld in de ontwikkeling van hun noodzakelijke uitgaven. Hierin is t.o.v. 2022 een duidelijke daling zichtbaar.

Ontwikkeling noodzakelijke uitgaven

Rol politiek in ontwikkeling uitgaven

Vraag: Hoe hebben uw noodzakelijke uitgaven zich ontwikkeld in de afgelopen jaren? Basis: allen
 Vraag: Heeft de politiek van de afgelopen jaren hier naar uw mening een rol in gespeeld? Basis: allen
 In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2024

- 55-plussers (21%) zien vaker een daling in hun noodzakelijke uitgaven dan jongeren tot 35 jaar (15%).
- Volgens middelbaar opgeleiden (61%) speelt de politiek hier vaker een negatieve rol in dan hoog opgeleiden (53%).

n=1517

Nederland 2024

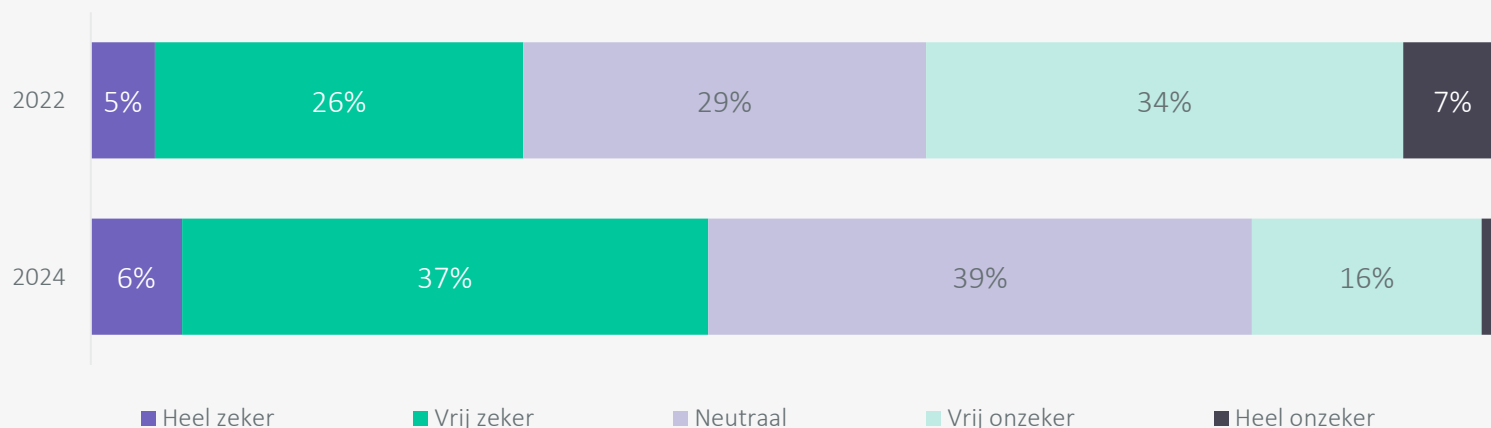
- Net als in 2022 zien 55-plussers (22%) vaker een daling in hun noodzakelijke uitgaven dan jongere Nederlanders (jonger dan 35: 16%, 30-54 jaar: 15%)
- Tussen jongeren (tot 35 jaar) en 55-plussers is een verschil zichtbaar in de rol die zij toekennen aan de politiek: jongeren geven vaker aan dat deze een positieve rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van noodzakelijke uitgaven (11%) dan 55-plussers (4%).
- Vrouwen geven vaker aan dan mannen dat ze niet weten wat de rol van de politiek geweest is in de ontwikkeling van noodzakelijke uitgaven (24% vs 12%).

n=1547

In tegenstelling tot 2022, is de mate van zekerheid over de hoogte van noodzakelijke uitgaven in 2024 toegenomen

- Het percentage Nederlanders dat over de hoogte van noodzakelijke uitgaven komend jaar onzeker is, is sterk gedaald t.o.v. 2022: meer Nederlanders zijn neutraal of vrij zeker over de hoogte van deze uitgaven.

Zekerheid hoogte noodzakelijke uitgaven

Vraag: Als u kijkt naar het komende jaar. Hoe zeker of onzeker bent u dan over de hoogte van uw noodzakelijke uitgaven?

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- Hoog opgeleiden (34%) zijn vaker (heel) zeker over hun noodzakelijke uitgaven dan middelbaar (28%) opgeleiden.
- 55+ers (44%) zijn vaker (heel) onzeker dan jongeren tot 35 jaar (36%).
- Samenwonenden (34%) zijn vaker (heel) zeker dan alleenwonenden (24%).

n=1517

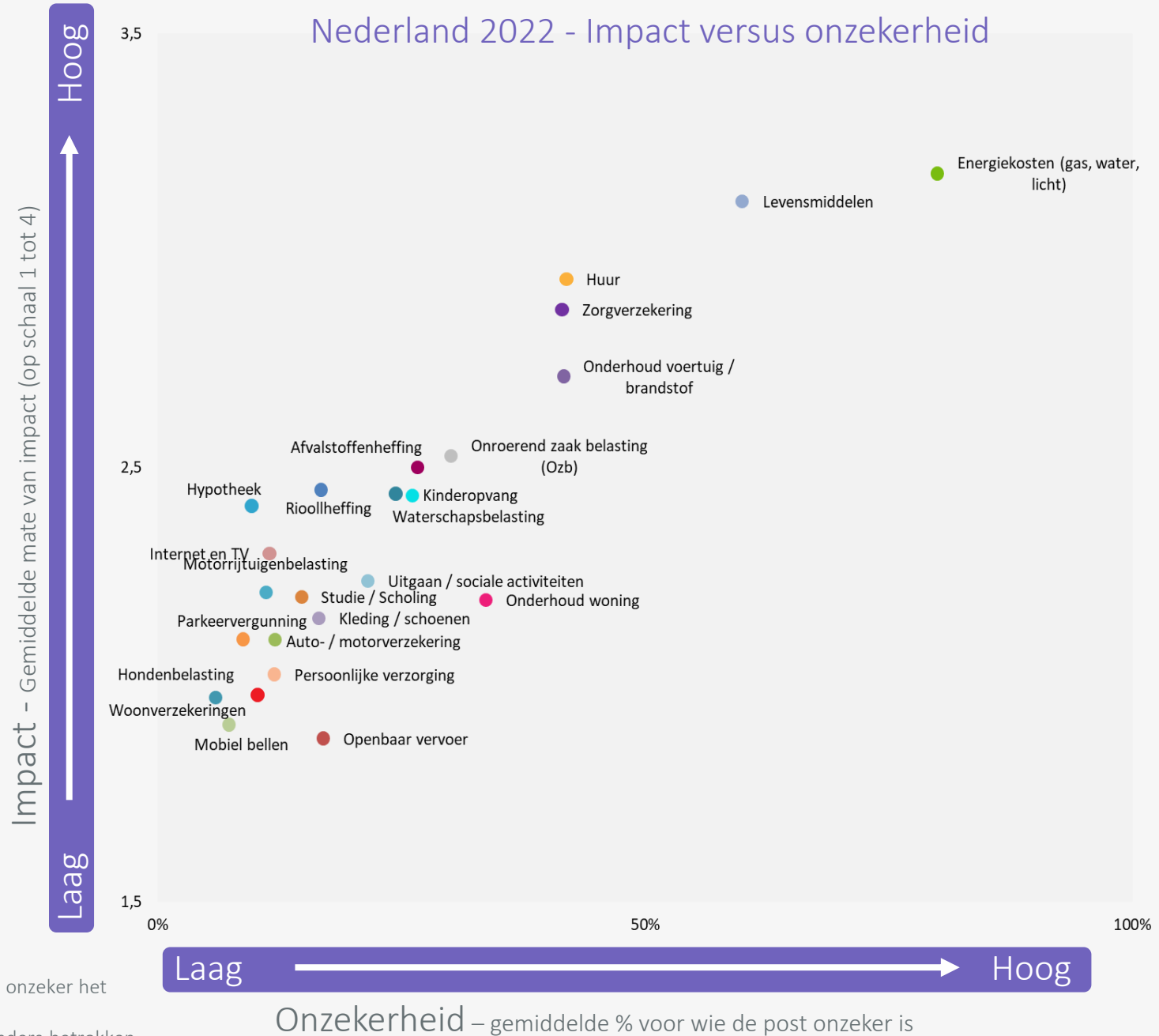
Nederland 2024

- De mate van ervaren zekerheid over de hoogte van noodzakelijke uitgaven verschilt niet significant op basis van leeftijd, opleidingsniveau of samenstelling van het huishouden.
- Contracttype is wel een variabele onder werkende waarbinnen verschil in de mate van zekerheid is: werkenden met een vast contract zijn vaker heel of vrij zeker (46%) dan werkenden met een 0-uren contract (30%).
- Mannen (47%) zijn vaker (heel) zeker dan vrouwen (41%).

n=1547

Energiekosten en levensmiddelen grootste aandachtspunten

- In het onderzoek is gevraagd in welke mate noodzakelijke uitgaven van respondenten invloed hebben op hun bestedingsruimte. Uit de 24 voorgelegde uitgaveposten kwamen voor Nederlanders in 2022 de volgende top 5 impactvolle uitgaven naar voren:
 - Energiekosten
 - Levensmiddelen
 - Huur
 - Zorgverzekering
 - Onderhoud voertuig / brandstof
- De top 5 noodzakelijke uitgaven die het vaakst onzeker zijn, zag er in 2022 als volgt uit:
 - Energiekosten
 - Levensmiddelen
 - Huur
 - Onderhoud voertuig / brandstof
 - Zorgverzekering
- De onzekerheid en impact van de kosten voor energie en levensmiddelen zijn beide gestegen sinds 2019. De groep tot 35 jaar is minder onzeker over deze uitgaven dan de oudere groepen.

Vraag: Welke impact hebben de volgende uitgaven op uw financiën?

Vraag: De hoogte van welke noodzakelijke uitgaven zijn voor u onvoorspelbaar en daarmee onzeker het komende jaar?

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Energiekosten en levensmiddelen wederom grootste aandachtspunten

- Op de vorige slide zijn de impact en onzekerheid voor de voorgelegde uitgaveposten geplot voor de Nederlanders in 2022. Op deze slide zien we deze analyse voor de Nederlanders in 2024. De 4 meest impactvolle uitgaven zijn hetzelfde als in 2022, maar de volgorde is anders. In 2024 komt de volgende top 5 impactvolle uitgaven naar voren:

- Huur
- Levensmiddelen
- Zorgverzekering
- Energiekosten
- Kinderopvang

- Zowel in 2022 als in 2024 zijn energiekosten en kosten voor levensmiddelen het vaakst als onzeker aangegeven; huur is in 2024 uit de top 5 meest onzekere posten gezakt. De top 5 noodzakelijke uitgaven die het vaakst onzeker zijn, ziet er in 2024 als volgt uit:

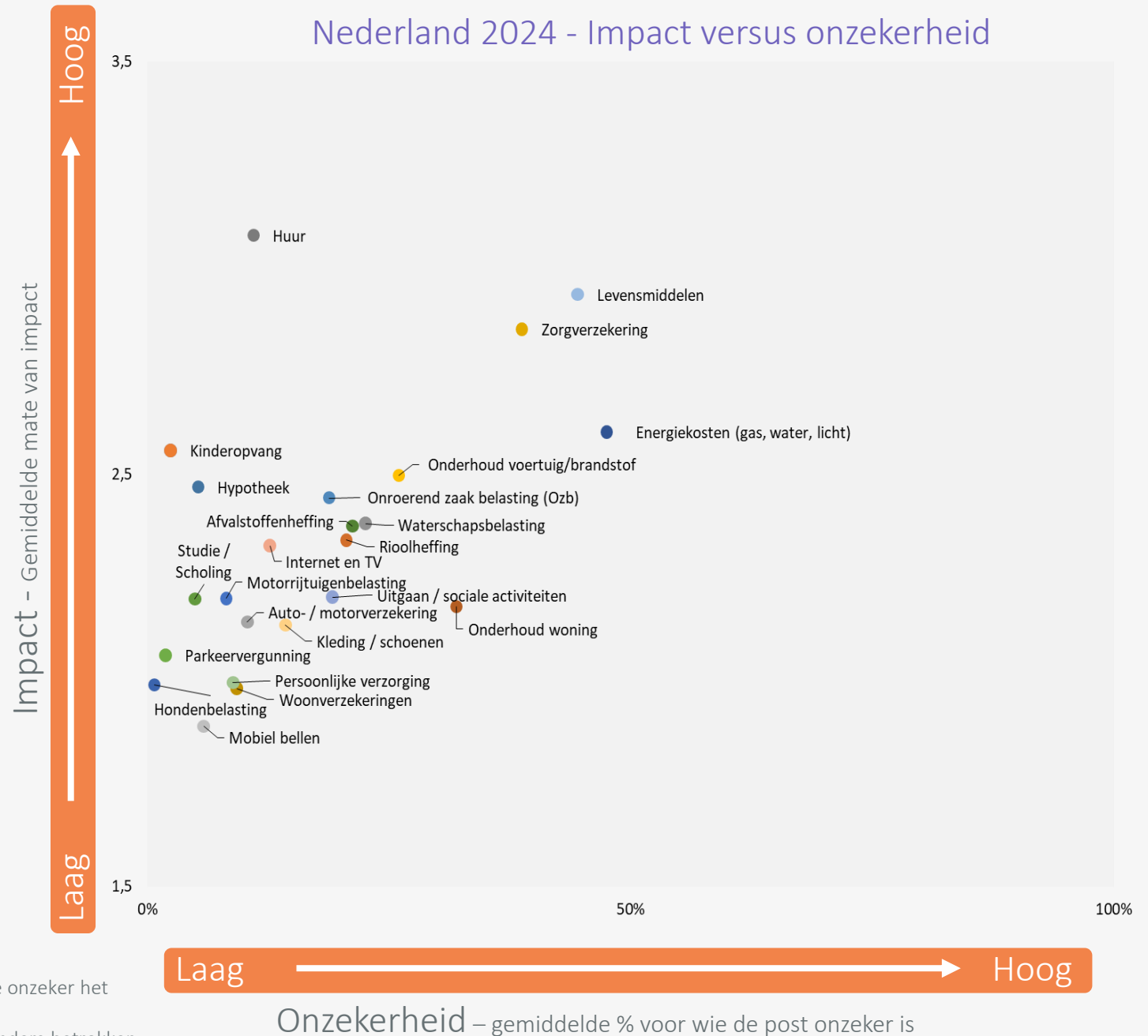
- Energiekosten
- Levensmiddelen
- Zorgverzekering
- Onderhoud woning
- Onderhoud voertuig / brandstof

- Waar in 2022 een duidelijke stijging zichtbaar was in de onzekerheid en impact van veel noodzakelijke kosten t.o.v. 2019, is in 2024 een daling zichtbaar. Men is minder vaak onzeker over deze kosten en ze hebben minder impact op financiën.

Vraag: Welke impact hebben de volgende uitgaven op uw financiën?

Vraag: De hoogte van welke noodzakelijke uitgaven zijn voor u onvoorspelbaar en daarmee onzeker het komende jaar?

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederlanders maken zich minder zorgen om energiekosten, maar de zorgen over de andere onzekere uitgaven nemen juist toe.

- In 2022 waren energiekosten duidelijk de uitgave waar men zich het meeste zorgen om maakte. Nu, in 2024, zien we dat energiekosten nog wel op de gedeelde eerste plek staat, maar de 36% laat zien dat de groep die zich hierover zorgen maakt beduidend kleiner is dan in 2022.
- Door de daling van onzekerheid over energiekosten, zijn er stijgingen zichtbaar bij de andere uitgaven. Deze percentages liggen nu meer in lijn met de mate van zorgen in 2019 en zijn meer verdeeld over de verschillende uitgaven.
- De mate waarin men ervaart invloed te hebben op deze kosten is t.o.v. 2022 sterk toegenomen.

Nederland 2022

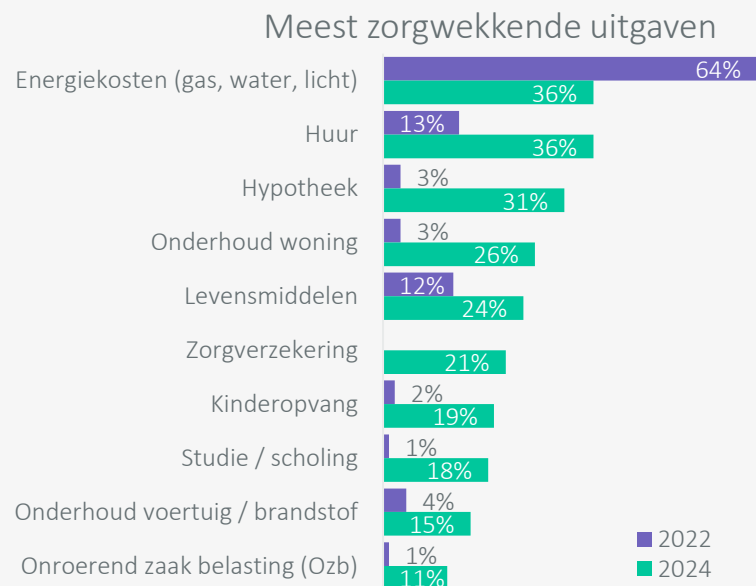
- Naarmate men **ouder** wordt, maakt men zich vaker zorgen over energiekosten.
- **Jongeren** maken zich juist meer zorgen over de huur.
- **Vrouwen** maken zich vaker dan mannen zorgen over de kosten voor levensmiddelen.
- **55+ers** vinden vaker (37%) dat zij helemaal geen invloed hebben op deze kosten dan degenen van 35 jaar en jonger (-35 jaar 25%, 35-54 jaar 33%).

n=1517

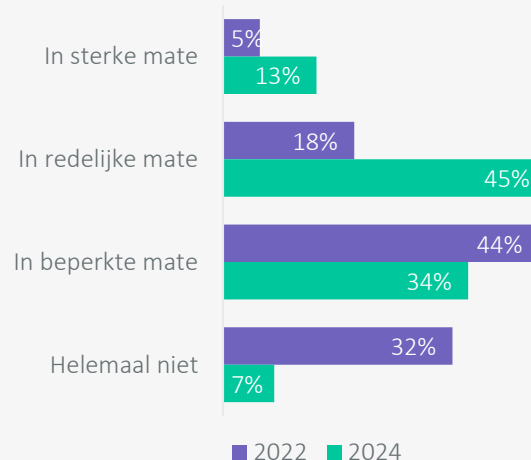
Nederland 2024

- Net als in 2022 maken **oudere Nederlanders** (35 jaar en ouder) zich meer zorgen over de energiekosten dan jongeren en maken jongeren zich juist meer zorgen over de huur.
- **Gepensioneerden** (45%) geven het vaakst aan in beperkte mate invloed te hebben op kosten, terwijl onder werkenden 31% aangeeft een beperkte mate van invloed hierop te ervaren.

n=1547

Invloed op deze kosten

Vraag: Welke uitgave, die door u als onzeker is genoemd, baart u de meeste zorgen? Basis: allen

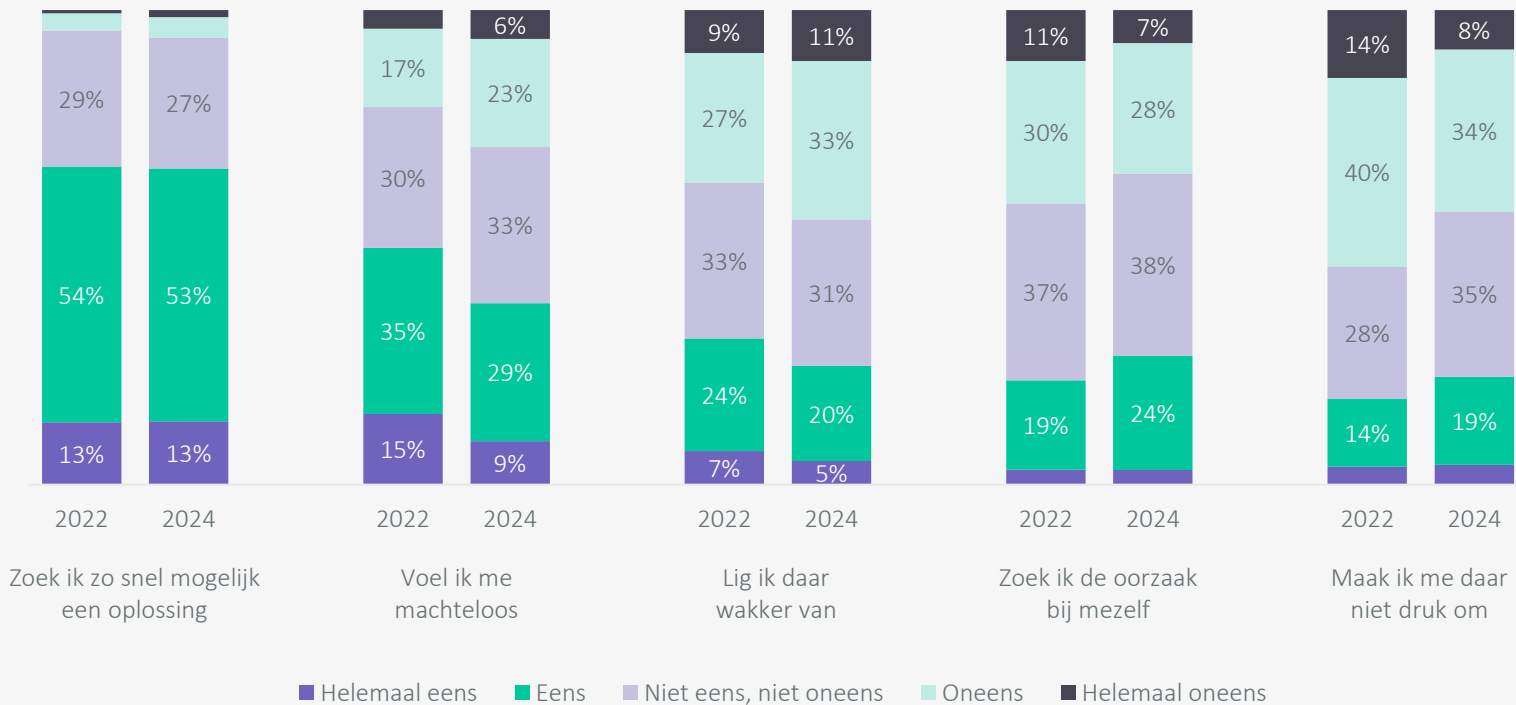
Vraag: In hoeverre heeft u het gevoel dat u zelf invloed heeft op deze kosten? Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

De toename in ervaren zekerheid over noodzakelijke uitgaven is ook terug te zien in een positieve verandering in gedrag

- Aan de respondenten zijn enkele stellingen voorgelegd rondom hun gedrag in geval van onzekerheid over de hoogte van noodzakelijke uitgaven. Ten opzichte van 2022 voelt men zich minder vaak machteloos, ligt minder wakker van de onzekerheid en maakt zich er minder druk om.

Als ik onzeker ben over de hoogte van mijn noodzakelijke uitgaven...

Nederland 2022

- Jongeren (38%) en vrouwen (36%) liggen vaker wakker van onzekerheid over hoogte van noodzakelijke uitgaven dan ouderen (55+ 26%) en mannen (26%).
- Bij onzekerheid over de hoogte van noodzakelijke uitgaven zoeken jongeren (33%) vaker de oorzaak bij zichzelf dan ouderen (55+ 13%)
- Bij onzekerheid over de hoogte van noodzakelijke uitgaven voelen vrouwen (54%) zich vaker machteloos dan mannen (46%) en maken zij zich minder druk (21%) dan vrouwen (15%). Vrouwen zoeken vaker zo snel mogelijk naar een oplossing dan mannen (72% vs 62%).

n=1517

Nederland 2024

- Onder jongeren (<35 jaar) is het percentage dat aangeeft wakker te liggen door onzekerheid over noodzakelijke uitgaven bijna even hoog (35%) als het percentage dat dit juist niet ervaart (37%). Daarnaast liggen jongeren hier vaker wakker van dan mensen van 35-54 jaar (26%) en van 55 jaar of ouder (18%).
- Ook voelen jongeren (<35 jaar) zich vaker machteloos (44% vs 35-54 jaar: 38% en 55+ jaar: 35%).
- Mensen met een huurwoning voelen zich vaker machteloos als ze onzeker zijn over de hoogte van de noodzakelijke uitgaven dan degenen met een koopwoning (48% vs 34%).

n=1547

Vraag: In hoeverre bent u het eens of oneens met deze uitspraken? Als ik onzeker ben over de hoogte van mijn noodzakelijke uitgaven...?
Basis: allen

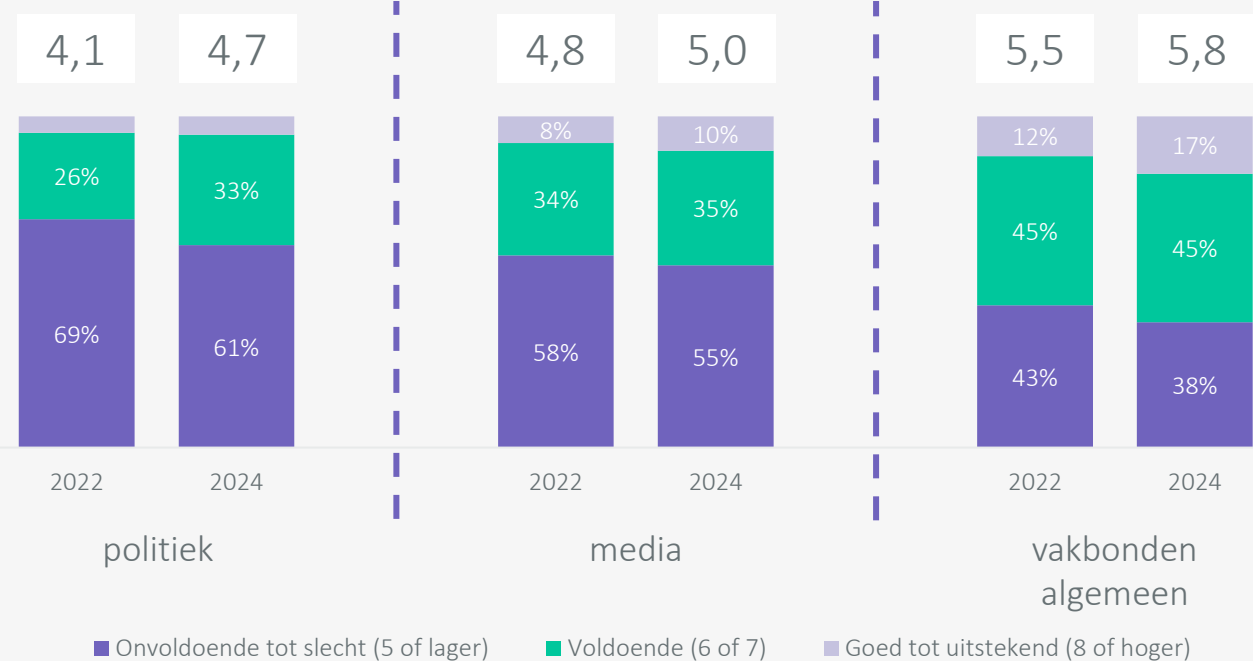
In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Gemiddeld cijfer voor vertrouwen in de politiek is gestegen, maar is nog een onvoldoende

- Ondanks dat in 2024 t.o.v. 2022 het vertrouwen in de politiek, de media en vakbonden is toegenomen, blijft het cijfer voor de politiek en de media onvoldoende.
- Het vertrouwen in de vakbonden in het algemeen is iets hoger dan in politiek en media.

Vertrouwen in de politiek, media en vakbonden algemeen

Gemiddelden

Nederland 2022

- Hoog opgeleiden hebben meer vertrouwen in de politiek, de media en de vakbonden in het algemeen dan middelbaar opgeleiden (ze geven minder vaak een onvoldoende).
- Degenen met een flexibel contract geven aan de politiek, de media en de vakbonden in het algemeen vaker een onvoldoende.

n=1517

Nederland 2024

- Vrouwen (gemiddelde resp. 4,5 en 4,9) hebben wat minder vertrouwen in de politiek en de media vergeleken met mannen (gemiddelde resp. 4,9 en 5,2).
- Het vertrouwen in zowel de politiek als in vakbonden is het hoogst onder de jongere groep (<35 jaar) en het laagst onder de 55-plussers.

n=1547

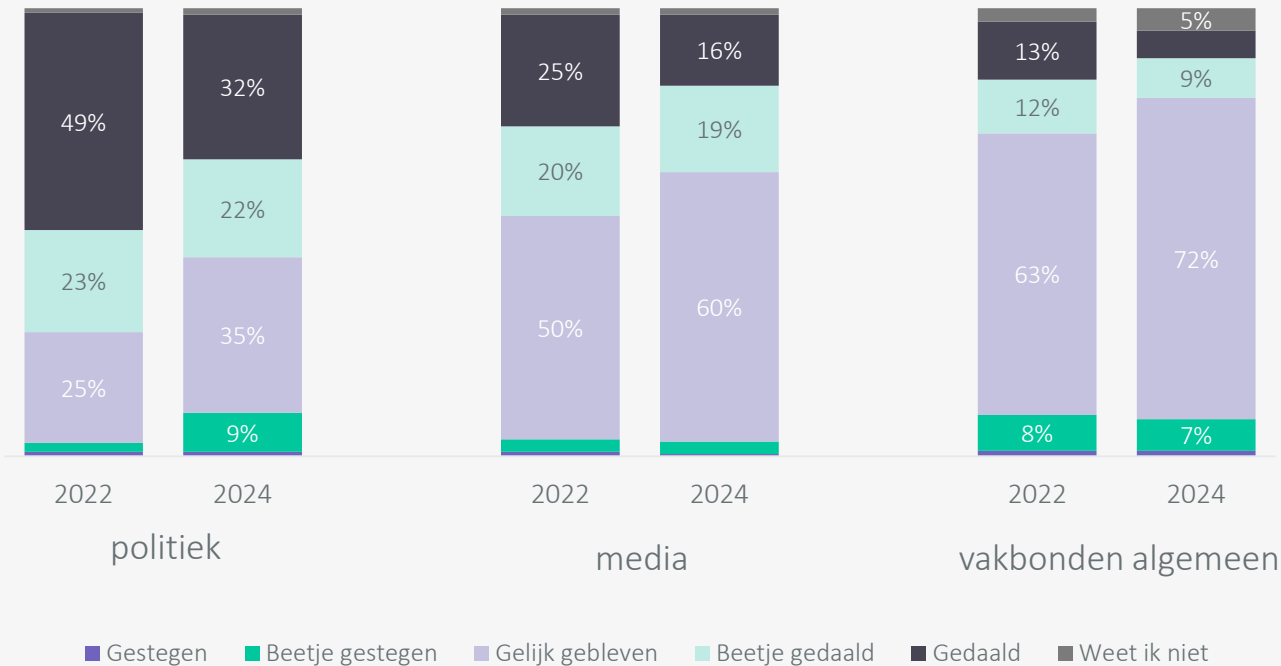
Vraag: In hoeverre heeft u vertrouwen in de politiek, de media, de vakbonden algemeen (op een schaal van 1-10)? Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Vertrouwen in de politiek is minder sterk gedaald

- Waar bij de vorige vraag een vergelijking werd gemaakt tussen het ervaren vertrouwen in 2022 en 2024, is bij deze vraag aan respondenten gevraagd om zelf aan te geven of hun vertrouwen t.o.v. vorig jaar (2023) is gedaald of gestegen.
- De meerderheid (54%) geeft aan minder vertrouwen te hebben in de politiek. Voor de media en vakbonden geldt dat voor bij meerderheid het vertrouwen gelijk is gebleven.
- Bij alle drie de onderdelen is vergeleken met 2022 het vertrouwen minder vaak (een beetje) gedaald.

Vertrouwen t.o.v. vorig jaar:

Nederland 2022

- Het vertrouwen in de politiek is in 2022 volgens 72% (een beetje) gedaald t.o.v. het jaar ervoor.
- Het vertrouwen in de media is volgens 45% (een beetje) gedaald.
- Het vertrouwen in de vakbonden in het algemeen is volgens 25% (een beetje) gedaald of gedaald.
- Een stijging in het vertrouwen in vakbonden is vooral bij jongeren te zien (-35 jaar 13%, 35-54 jaar 9%, 55+ 6% gestegen t.o.v. vorig jaar).

n=1517

Nederland 2024

- Gepensioneerden geven vaker aan dat hun vertrouwen in de politiek gedaald is (62%) vergeleken met werkenden (51%).
- Tussen middelbaar en hoog opgeleiden is voornamelijk in de mate van vertrouwen in de politiek een verschil zichtbaar: middelbaar opgeleiden geven vaker aan dat hun vertrouwen is gedaald (59%) vergeleken met hoog opgeleiden (49%).
- Vertrouwen in de media is voornamelijk onder de jongeren gedaald (41%). Dit is 35% onder 35-54 jarigen en 32% onder 55-plussers.

n=1547

Vraag: Dit vertrouwen is t.o.v. vorig jaar.....?

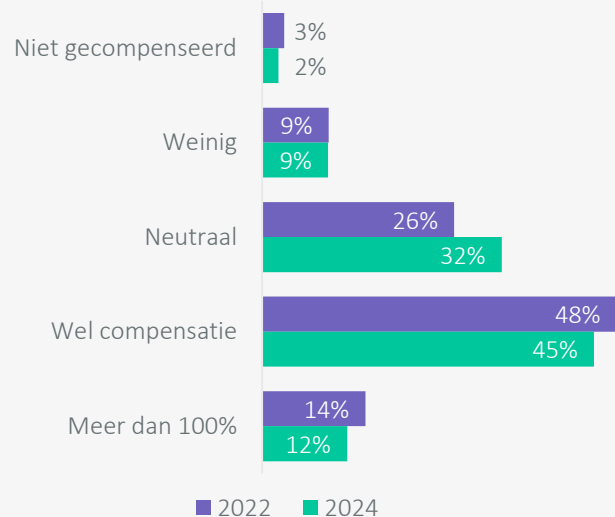
Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

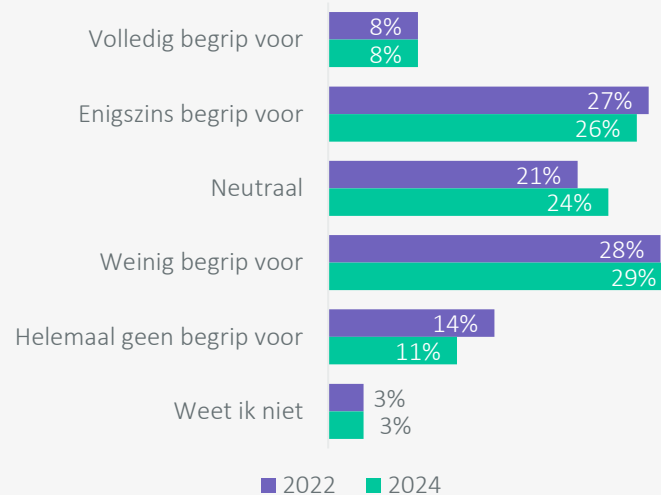
De meerderheid vindt dat de prijsstijgingen door middel van collectieve loonstijging gecompenseerd moeten worden

Een op drie (34%) heeft er (enigszins) begrip voor dat de huidige hoge prijsstijgingen niet volledig door collectieve loonstijging worden gecompenseerd. Een grotere groep (42%) heeft daar geen begrip voor.

Compensatie prijsstijgingen door collectieve (cao) loonstijging

Begrip als prijsstijgingen NIET volledig gecompenseerd door collectieve (cao) loonstijging

Vraag: Kunt u door middel van het schuifje aangeven in hoeverre volgens u in het algemeen prijsstijgingen gecompenseerd moeten worden door collectieve (cao) loonstijging? Basis: allen

Vraag: In hoeverre heeft u er begrip voor dat de huidige hoge prijsstijgingen NIET volledig door collectieve (cao) loonstijgingen gecompenseerd worden? Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- **Middelbaar opgeleiden** vinden vaker dat prijsstijgingen meer dan 100% gecompenseerd dienen te worden dan hoog opgeleiden (17% vs 10%).
- **Respondenten met een huurwoning** vinden vaker dat prijsstijgingen meer dan 100% gecompenseerd dienen te worden dan degenen met een koopwoning (18% vs 12%).
- **Hoog opgeleiden** hebben vaker begrip voor niet volledige compensatie dan middelbaar opgeleiden (44% vs 28%).
- **Jongeren tot 35 jaar** hebben minder vaak begrip voor niet volledige compensatie dan degenen van 35 jaar en ouder (29% vs 37%).

n=1517

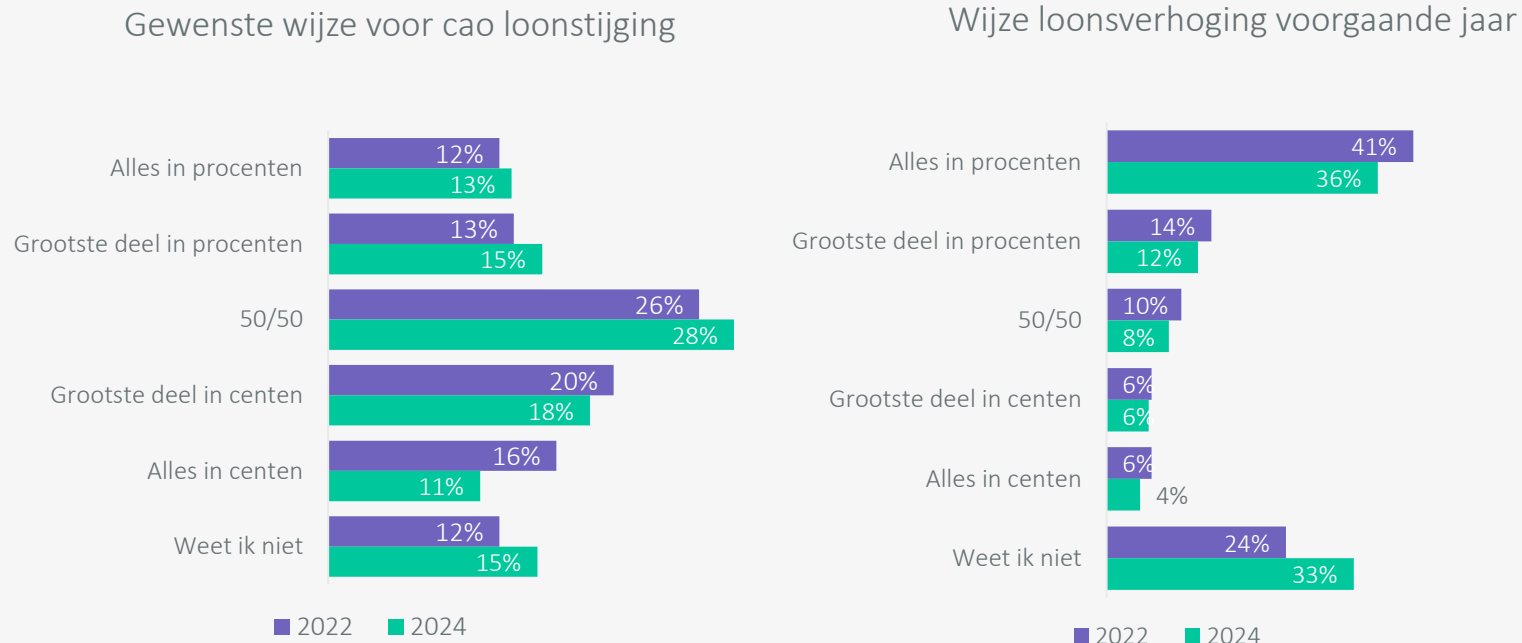
Nederland 2024

- **Jongeren (<35 jaar)** en **55-plussers** kiezen vaker voor de 'wel compensatie' optie (48% en 47%) dan 35-54 jarigen (40%).
- **Hoog opgeleiden** (45%) geven vaker aan er geen of weinig begrip voor te hebben als prijsstijgingen niet volledig gecompenseerd worden, vergeleken met middelbaar opgeleiden (35%).

n=1547

Werkenden zijn verdeeld over de voorkeur voor centen of procenten voor de wijze van cao loonstijgingen

Net als in 2022, hebben de meeste werkenden die loonsverhoging hebben ontvangen, deze in procenten gekregen.

Vraag: Cao loonstijgingen kunnen plaatsvinden in procenten maar ook in centen (nominaal/vast bedrag). Daarmee krijgen de lager betaalden procentueel een hogere loonstijging dan de hoger betaalden. Met welke van onderstaande opties bent u het eens? Basis: allen
 Vraag: Heeft u een deel van de collectieve loonsverhoging in 2023 in een vaste nominale verhoging (centen) gekregen? Basis: allen die loon ontvangen en in 2023 loonsverhoging hebben ontvangen.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- Hoog opgeleiden willen relatief vaker loonstijgingen in procenten terwijl middelbaar opgeleiden relatief vaker loonstijgingen in centen willen.

n=1517

Nederland 2024

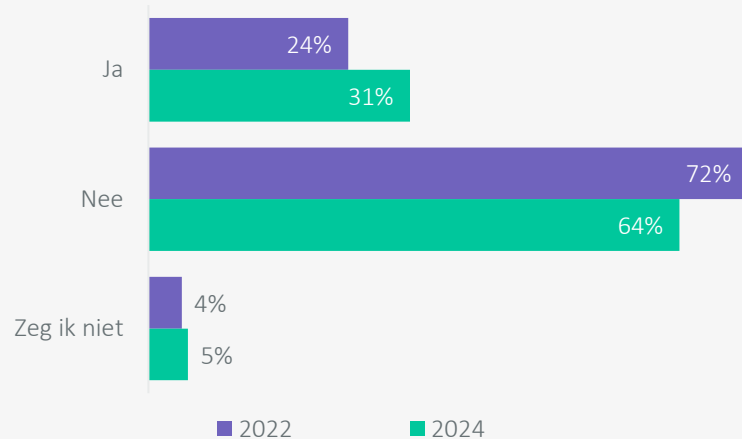
- T.o.v. 2022 is dezelfde verdeling tussen hoog en middelbaar opgeleiden zichtbaar: hoog opgeleiden kiezen vaker voor alles in centen en middelbaar opgeleiden vaker voor alles in procenten.
- 55-plussers willen vaker loonstijging volledig in centen ontvangen (16%), dan jongeren onder 35 jaar (4%).
- In 2023 hebben mannen vaker hun loonstijging volledig in procenten ontvangen (43%) dan vrouwen (30%).

n=1547

De meerderheid van de werkenden, die in 2023 een collectieve loonsverhoging heeft ontvangen heeft geen individuele verhoging ontvangen

Vergeleken met 2022 hebben meer werkenden naast een collectieve ook een individuele loonsverhoging ontvangen.

Naast collectieve loonsverhoging ook individuele verhoging

Vraag: Heeft u het sinds januari 2023 naast de collectieve loonsverhoging ook nog een individuele verhoging gekregen als gevolg van een doorgroei in het salarisgebouw of promotie? Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- Hoger opgeleiden hebben vaker ook een individuele loonsstijging ontvangen dan medium opgeleiden (30% vs 20%).
- Degenen met een vast contract hebben vaker ook een individuele loonsstijging ontvangen dan degenen met een flexibel contract (28% vs 18%).
- Jongeren tot 35 jaar hebben vaker ook een individuele loonsstijging ontvangen dan ouderen (<35 jaar 36%, 35-54 jaar 26%, 55+ 12%).

n=1517

Nederland 2024

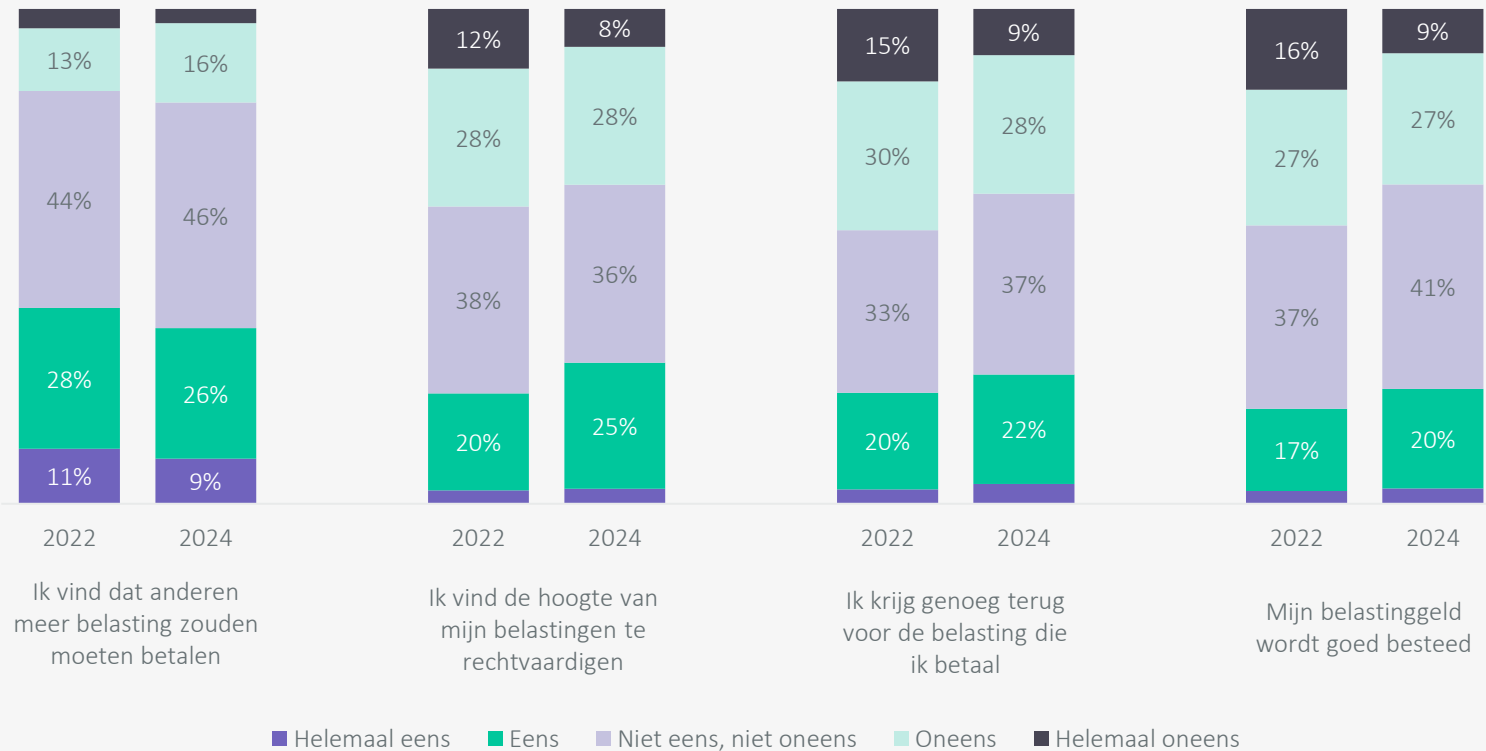
- Jongeren tot 35 jaar hebben vaker ook een individuele loonsstijging ontvangen dan ouderen (<35 jaar 43%, 35-54 jaar 31%, 55+ 18%).
- Vrouwen geven iets vaker aan geen individuele loonsverhoging te hebben ontvangen (67%) dan mannen (61%).

n=1547

Een op vier vindt genoeg terug te krijgen voor de betaalde belasting

Vergeleken met 2022 is men positiever over belastingen: men geeft vaker aan dat de hoogte te rechtvaardigen is, men er genoeg voor terugkrijgt en het belastinggeld goed wordt besteed. Wel blijft op deze punten de groep die het met deze stellingen (helemaal) oneens is groter dan de groep die het er (helemaal) mee eens is.

Belastingen

Vraag: In hoeverre bent u het eens of oneens met deze uitspraken? Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- **Hoog opgeleiden** (32%) vinden vaker dan middelbaar opgeleiden (15%) (helemaal) dat de hoogte van de belastingen te **rechtvaardigen** is. Ook degenen met een vast contract vinden dit relatief vaker dan degenen met een flexibel contract (23% vs 15%).
- **Ouderen** vinden minder vaker dat zij voldoende **terugkrijgen** voor de betaalde belasting (-54 jaar 26%, 55+ 16%).
- **Hoog opgeleiden** (25%) vinden vaker dan middelbaar opgeleiden (15%) (helemaal) dat hun belastinggeld goed wordt **besteed**. Ouderen vinden juist minder vaak dat hun belastinggeld goed wordt besteed dan jongeren (-35 jaar 23%, 55+ 14%).

n=1517

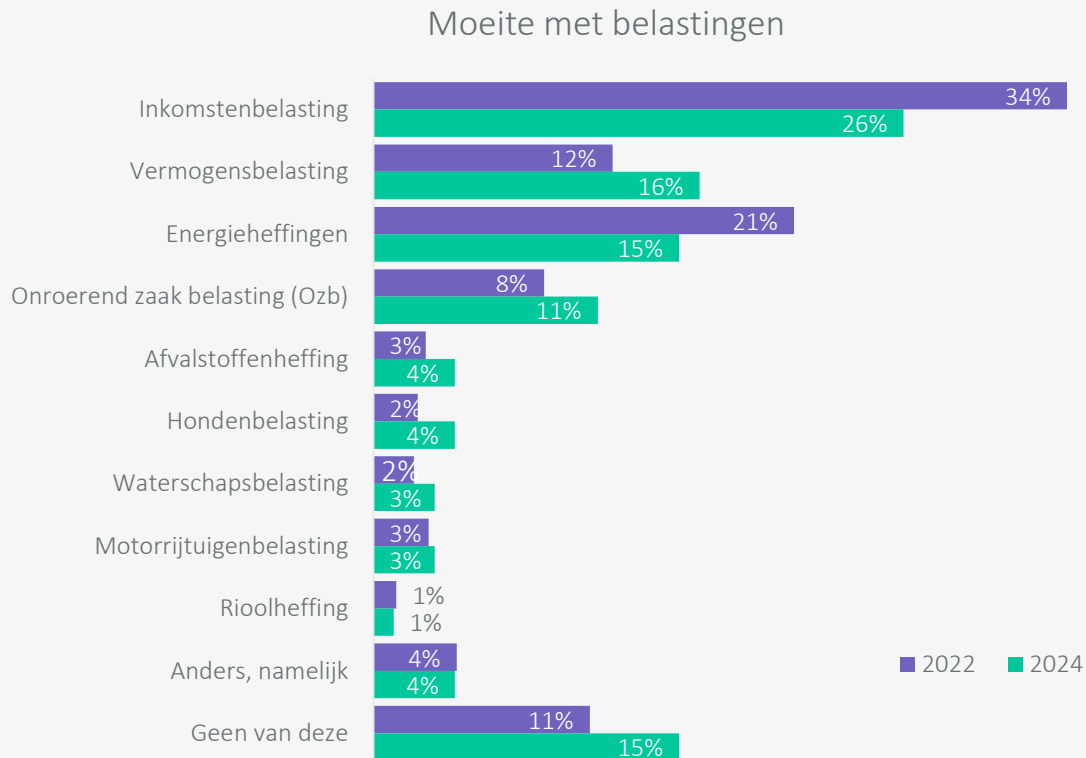
Nederland 2024

- **Middelbaar opgeleiden** geven vaker aan dat de hoogte van de belastingen te **rechtvaardigen** (34%) is en dat ze voldoende **terugkrijgen** voor de betaalde belasting (31%) vergeleken met hoog opgeleiden (23% en 21%). In 2022 was dit omgekeerd.
- **55-plussers** vinden minder vaak dat hun belastinggeld goed wordt **besteed** (19%) vergeleken met mensen van 54 of jonger (26%).
- **Mannen** vinden meer dat ze voldoende **terug krijgen** voor de betaalde belastingen (30%) dan vrouwen (22%).

n=1547

Men heeft het meeste moeite met inkomstenbelasting

- In 2022 gaf een derde (34%) nog aan het meeste moeite te hebben met inkomstenbelasting, in 2024 is dit gedaald naar een kwart (26%).
- Ook het percentage dat de meeste moeite heeft met energieheffingen is t.o.v. 2022 gedaald.

Vraag: Met welke belasting heeft u de grootste moeite? Basis: allen

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2022

- **Jongeren** hebben meer moeite met de inkomstenbelasting dan ouderen (-35 jaar 44%, 35-54 jaar 35%, 55+ 25%).
- Vermogensbelasting is voor **hoogopgeleiden** vaker een vervelende belasting (14%) dan voor middelbaar opgeleiden (10%).
- Naarmate men **ouder** wordt heeft men vaker moeite met energieheffingen (-35 jaar 14%, 35-54 jaar 21%, 55+ 26%).

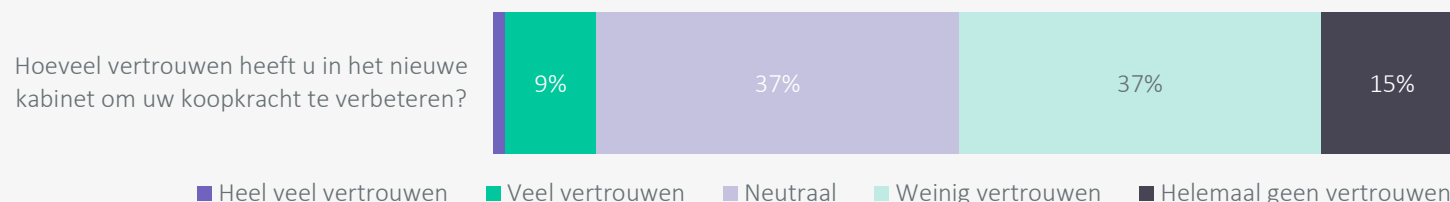
n=1517

Nederland 2024

- Inkomsten belasting is een belasting waar vooral **jongeren** het meeste moeite mee hebben (<35 jaar: 40%, 35-54 jaar: 26%, 55+ jaar: 17%).
- Onder **gepensioneerden** is het type belasting waar men het meeste moeite mee heeft de energieheffingen (23%) gevolgd door de onroerend zaken belasting (18%). Terwijl **werkenden** het meeste moeite hebben met komstenbelasting (28%) en vermogensbelasting (18%).

n=1547

Meerderheid heeft weinig of geen vertrouwen in het nieuwe kabinet als het gaat om koopkracht verbetering

Nederland 2024

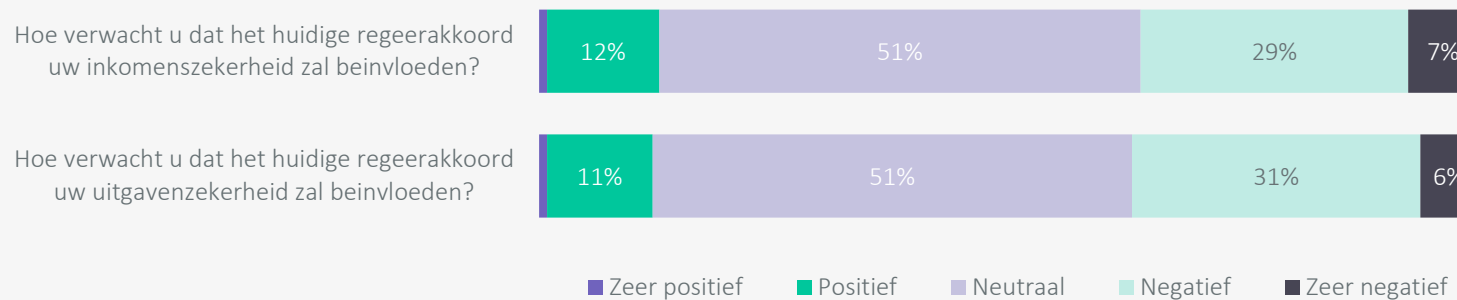
- **Oudere Nederlanders** hebben vaker weinig of geen vertrouwen in het kabinet om koopkracht te verbeteren (<35 jaar: 42%, 35-54 jaar: 48%, 55+ jaar: 61%).
- **Vrouwen** geven vaker aan weinig of geen vertrouwen te hebben in het kabinet om koopkracht te verbeteren (57%) vergeleken met mannen (47%).

Vraagtekst: Hoeveel vertrouwen heeft u in het nieuwe kabinet om uw koopkracht te verbeteren? Basis: allen. Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Meer mensen verwachten van het huidige regeerakkoord een negatieve dan positieve invloed op inkomens- en uitgavenzekerheid

De helft is neutraal over de invloed die ze van het huidig regeerakkoord op hun inkomens-/uitgavenzekerheid verwachten.

Nederland 2024

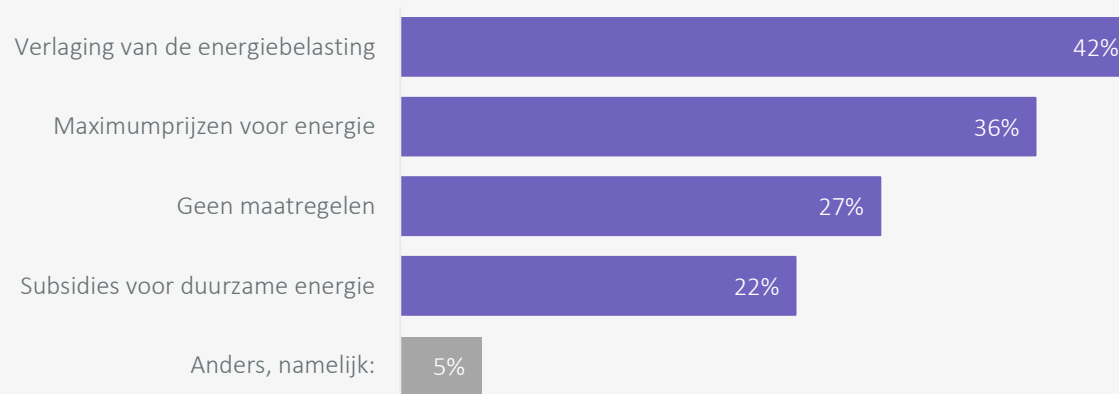
- **55-plussers** verwachten vaker een negatieve invloed van het huidige regeerakkoord op inkomenszekerheid (44%) en uitgavenzekerheid (43%) vergeleken met mensen jonger dan 35 (29% en 31%) en mensen van 35-54 jaar (31% 33%).
- **Vrouwen** verwachten ook vaker een negatieve invloed vergeleken met mannen, op zowel inkomenszekerheid als uitgavenzekerheid (vrouwen: 40% en 41%, mannen: 32% en 33%).

Vraagtekst: Hoe verwacht u dat het huidige regeerakkoord uw inkomenszekerheid/uitgavenzekerheid zal beïnvloeden? Basis: allen. Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Verlaging energiebelasting en maximumprijzen meest genoemd als beleidsmaatregel van het nieuwe kabinet om stijgende energiekosten aan te pakken

Verwachte beleidsmaatregelen energiekosten

Nederland 2024

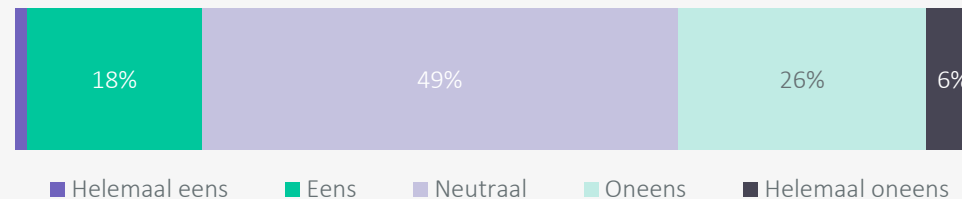
- Jongeren (<35 jaar) verwachten vooral maximumprijzen (42%). Terwijl mensen van 35 jaar of ouder vooral verlaging van de energiebelasting verwachten (35-54 jaar: 41%, 55 jaar of ouder: 44%).
- Vergeleken met **werkenden** (25%) geven **gepensioneerden** (33%) vaker aan dat ze geen maatregelen verwachten van het nieuwe kabinet.

Vraag: Welke beleidsmaatregelen verwacht u van het nieuwe kabinet om stijgende energiekosten aan te pakken? Basis: allen. Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Bijna een derde verwacht niet dat het huidige regeerakkoord zal leiden tot een koopkrachtverbetering voor de middenklasse

Het huidige regeerakkoord zal leiden tot een koopkrachtverbetering voor de middenklasse.

Nederland 2024

- Jongeren (<35 jaar) geven vaker aan te verwachten dat het huidige regeerakkoord zal leiden tot koopkrachtverbetering voor de middenklasse (27%) vergeleken met ouderen (35-54 jaar: 31%, 55 jaar of ouder: 35%).
- Ook mannen zijn het vaker eens met de stelling (24%) vergeleken met vrouwen (15%).

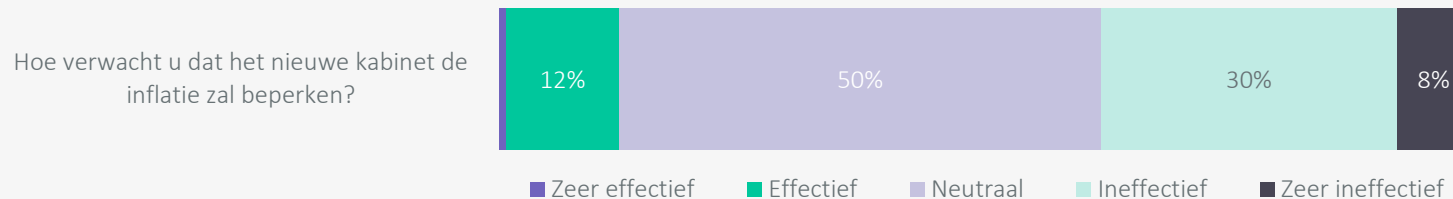
Vraagtekst: In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling: 'Het huidige regeerakkoord zal leiden tot een koopkrachtverbetering voor de middenklasse'. Basis: allen.

Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Men verwacht niet veel effectiviteit van het nieuwe kabinet in het beperken van de inflatie

Slechts een kleine groep (12%) verwacht dat het kabinet (zeer) effectief zal zijn in het beperken van de inflatie. Terwijl 38% verwacht dat het kabinet hier niet effectief in zal zijn.

Nederland 2024

- **Mannen** (16%) en **jongeren** (<35 jaar: 18%) geven vaker aan te verwachten dat het kabinet effectief de inflatie zal beperken, vergeleken met vrouwen (8%) en ouderen (35-54 jaar: 13%, 55 jaar of ouder: 8%).

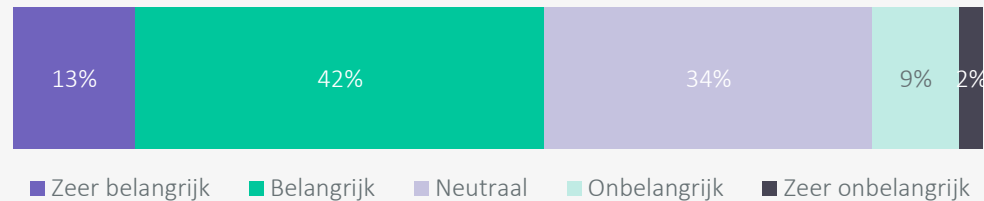
Vraagtekst: Hoe verwacht u dat het nieuwe kabinet de inflatie zal beperken? Basis: allen.
Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Investeren in sociale zekerheid wordt als (zeer) belangrijk ervaren

- 55% vindt het (zeer) belangrijk dat het nieuwe kabinet in sociale zekerheid investeert.
- Een kleine groep (11%) geeft aan dit (zeer) onbelangrijk te vinden.

Hoe belangrijk vindt u het dat het nieuwe kabinet investeert in sociale zekerheid?

Nederland 2024

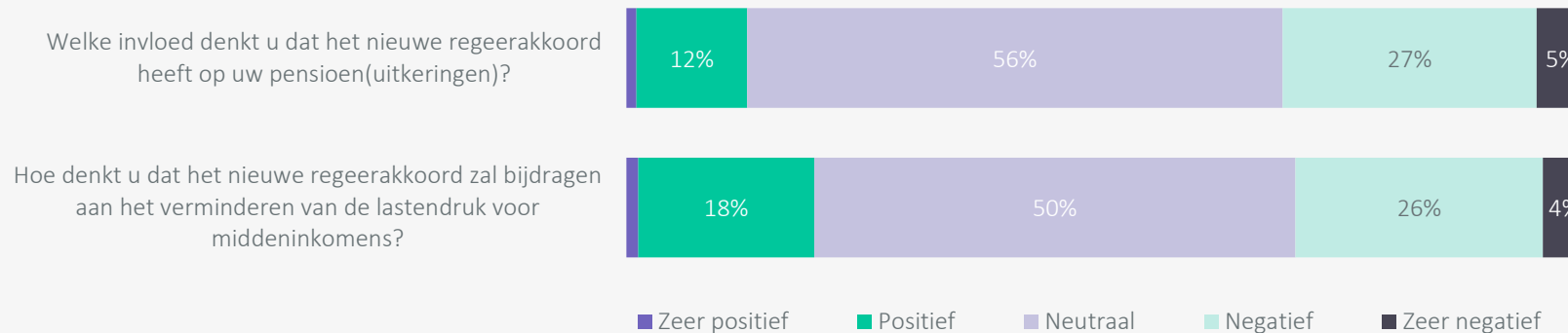
- 55-plussers geven vaker aan het (zeer) belangrijk te vinden dat het nieuwe kabinet in sociale zekerheid investeert (60%) vergeleken met jongeren (<35 jaar: 52%, 35-54 jaar: 51%).

Vraagtekst: Hoe belangrijk vindt u het dat het nieuwe kabinet investeert in sociale zekerheid (bijv. werkloosheidsuitkeringen, bijstand)? Basis: allen. Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Meerderheid verwacht weinig van de invloed van het nieuwe regeerakkoord op pensioenen en de lastendruk voor middeninkomens.

- Op de vragen naar de invloed van het nieuwe regeerakkoord op pensioenen en op het verminderen van de lastendruk voor middeninkomens kiest de grootste groep voor de 'neutraal' antwoordoptie.
- Daarnaast is de groep mensen die een (zeer) negatieve invloed verwacht op beide aspecten groter dan de groep die een (zeer) positieve invloed verwacht.

Nederland 2024

- Tussen **werkenden** en **gepensioneerden** is geen verschil zichtbaar in het percentage dat aangeeft een (zeer) negatieve invloed te verwachten op zijn/haar pensioen(uitkering).
- **Jongeren** verwachten vaker een (zeer) positieve invloed op hun pensioenuitkering (<35 jaar: 24%) vergeleken met ouderen (35-54 jaar: 12%, 55 jaar of ouder: 6%).
- Ook de invloed op de lastendruk voor middeninkomens schatten **jongeren** positiever in (30%) vergeleken met ouderen (35-54 jaar: 19%, 55 jaar of ouder: 14%)

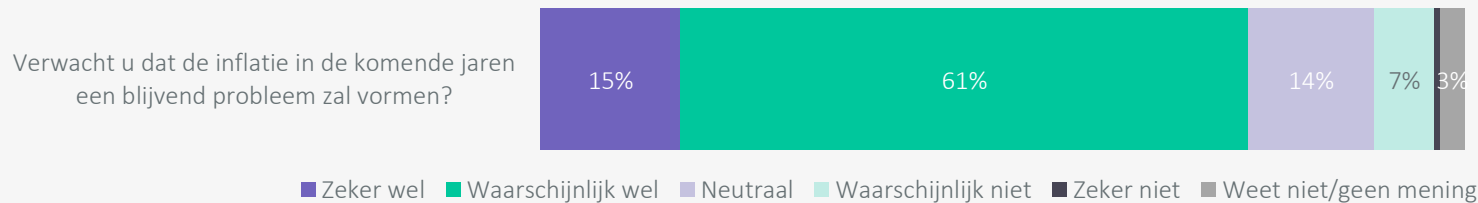
Vraagtekst: Welke invloed denkt u dat het nieuwe regeerakkoord heeft op uw pensioen(uitkeringen)? En 'Hoe denkt u dat het nieuwe regeerakkoord zal bijdragen aan het verminderen van de lastendruk voor middeninkomens' Basis: allen.

Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Merendeel verwacht dat inflatie de komende jaren een blijvend probleem zal vormen

Ruim driekwart (77%) verwacht dat inflatie ook de komende jaren nog een probleem zal vormen.

Nederland 2024

- 55-plussers verwachten vaker dat inflatie (zeker of waarschijnlijk) een probleem zal blijven (85%) vergeleken met jongeren (<35 jaar: 72%, 35-54 jaar: 70%).
- Vrouwen zien de inflatie vaker als een blijvend probleem (79%) dan mannen (74%).

Vraagtekst: Verwacht u dat de inflatie in de komende jaren een blijvend probleem zal vormen? Basis: allen. Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Om om te gaan met de inflatie als blijvend probleem kiezen de mensen er vooral voor om te bezuinigen/minder uit te geven

Minder uitgeven en bezuinigen zijn de meest gekozen gedragsverandering om om te gaan met de aanhoudende inflatie, gevolgd door het uitstellen van grote aankopen.

Gedragsverandering door inflatie

Vraag: U verwacht dat de inflatie (waarschijnlijk) een blijvend probleem zal vormen. Hoe gaat u hiermee om? Basis: iedereen die verwacht dat inflatie (waarschijnlijk/zeker) wel een blijvend probleem zal vormen. Deze vraag is in 2024 toegevoegd, daarom is er geen vergelijking met 2022.

In dit onderzoek zijn middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders betrokken

Nederland 2024

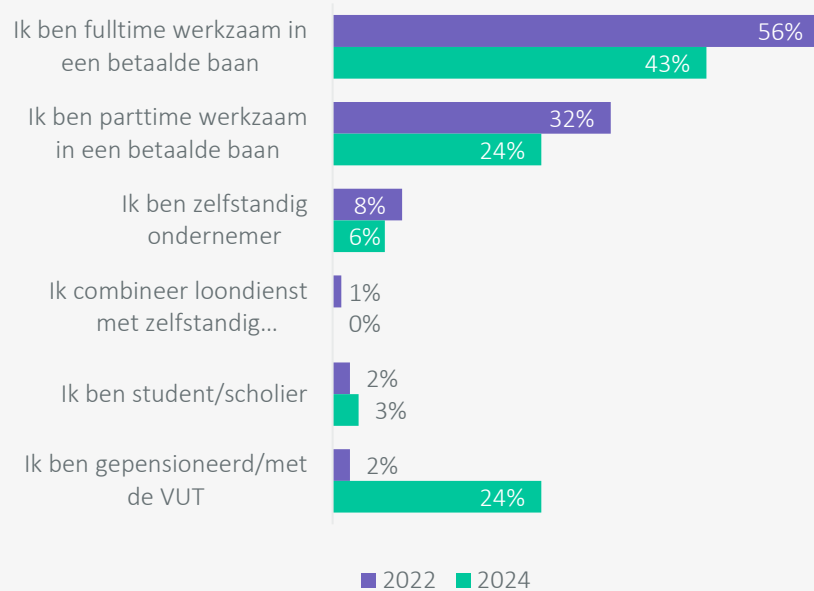
- **55-plussers** geven vaker aan niets te veranderen om om te gaan met de inflatie (23%) vergeleken met jongeren (<35 jaar: 9%, 35-54 jaar: 35-54 jaar).
- **Vrouwen** geven vaker aan te bezuinigen/minder uit te geven (61%) dan (52%).
- **Hoog opgeleiden** kiezen er vaker voor om grote aankopen uit te stellen (35%) vergeleken met **middelbaar opgeleiden** (28%). Daarentegen kiezen middelbaar opgeleiden er vaker voor om hun inkomsten te verhogen (16%) vergeleken met hoog opgeleiden (10%).

Bijlagen

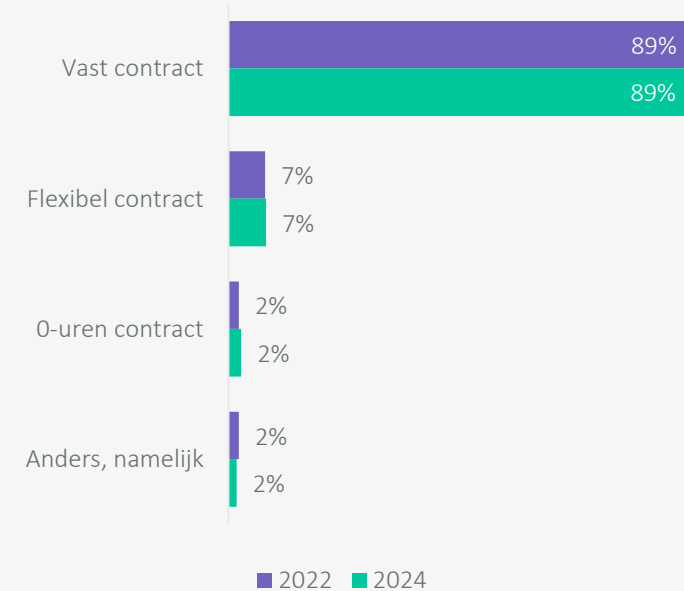
Onderzoeksverantwoording

 Situatie

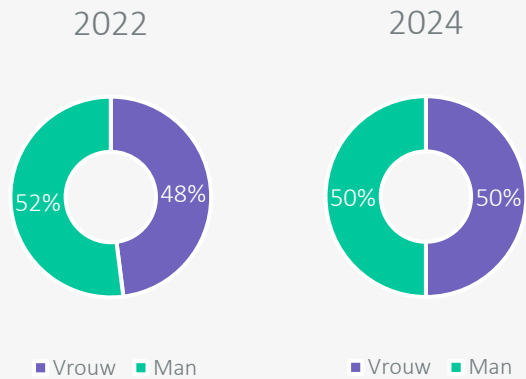

 Type contract

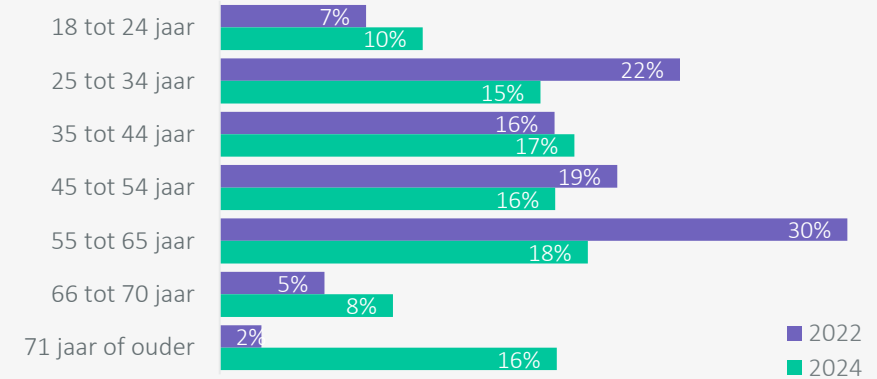

Achtergrond

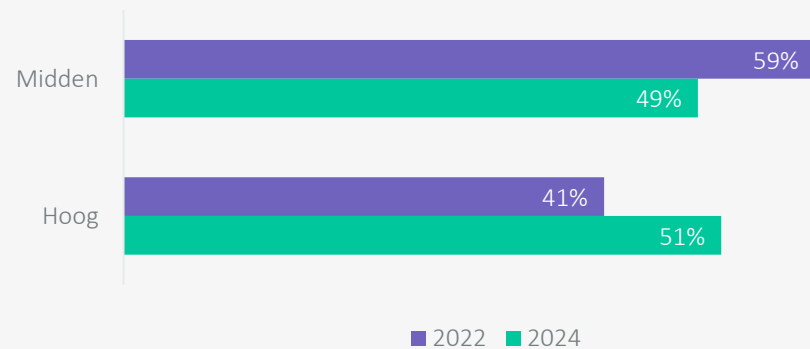
Geslacht

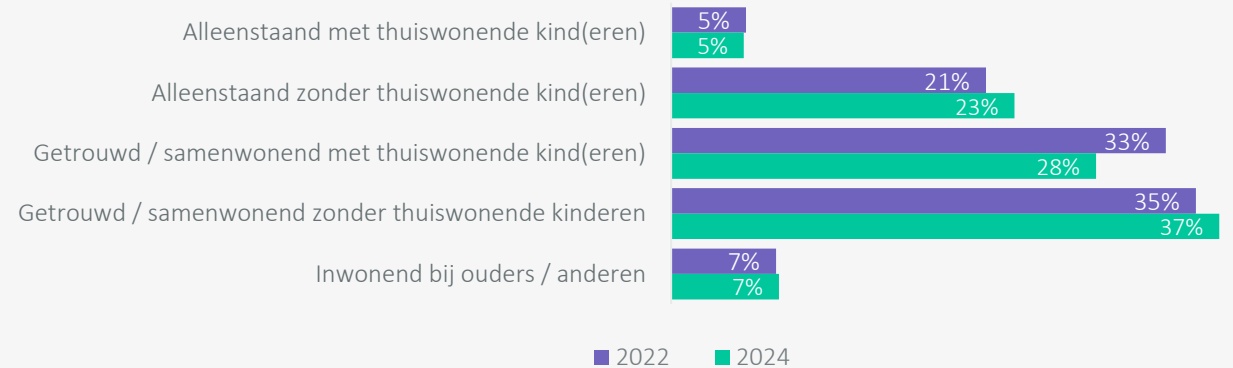
Leeftijd

Opleiding

Huishouden

Onderzoeksverantwoording

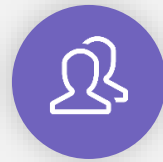
Methode

> CAWI-online onderzoek

> 50 vragen

Doelgroep & steekproef

Middelbaar en hoog opgeleide, werkende of gepensioneerde Nederlanders

NL netto
> 2022: n=1.517
> 2024: n=1.547

> Extern panel

> Geen weging

Veldwerk

> 11 t/m 26 juli 2024

InnerVoice

De Unie

**Tot ziens bij
InnerVoice**